

UBL: BKNOOG 109



Buchenholz
109.

18109

DE HISTORIE

VAN

FLORUS

EN

BLANCHEFLEUR,

die, nadat ze lang gescheiden waren en vele gevaren hadden geleden, tot den huwelijken staat kwamen.

VERBETERDE DRUK.



DEVENTER,

Sneldruk van P. DE LANGE, Nieuwe Markt.

VOORREDE.

Paulus zegt, dat ledigheid de moeder van alle kwaad is. Om dit dan te schuwen zoo heb ik eene kleine amoreuze historie gesteld van twee gelieven, vol wonderlijke avonturen: die veel meer zuurs dan zoets leden, eer zij hunne liefde volbrengen konden. Ook maakte ik 't daarom, opdat de minnaars dezer wereld merken zouden, hoeveel zorgen en smarten de min den menschen voortbrengt, en hoe vol gevaren en hoe ongestadig zij is; alzoo dat ééne vreugde duizend zorgen en één genoeg duizend angsten baart, en voor een minnelijk verzuim van duizend uren dikwijls verscheidene gevaren zijn, die eindelijk de ziel ter helle leiden. Daarom, gij jonge lieden, mannen of vrouwen! wilt hierdoor geleerd worden; laat het u tot blijdschap verstrekken, en wilt aanvaarden de beminnenswaardige liefde Gods, die eeuwig duren zal, daar gij rust in vinden zult, en die ons bevrijdt van alle plagen der helle; 'twelk ons alleen wil gunnen onze Zaligmaker.

MJ. DERNED.
LETTERKUNDE
TE LEIDEN.

DE HISTORIE

VAN

FLORUS EN BLANCHEFLEUR.

Zoo als ons de oude schriften verklaren, vinden wij in de geschiedenis dat omtrent het jaar 624, na de geboorte onzes Heeren, in het koninkrijk Spanje, een ongehoovig koning was, Venus genaamd, met eene koningin van dezelfde wet. Op eenen tijd reisde deze koning met een leger over de zee naar een christenrijk, waar hij steden en sloten verwoestte, kloosters en godshuizen beroofde en verbrandde, zoodat men op 30 mijlen afstands van de zee, woningen noch menschen meer vond; zoodanig hadden zij het in drie dagen verwoest. Hij deed zijne schepen laden met dien roof, en zond 40 man om op te passen dáár waar de pelgrims moeten passeren; ten einde hen te ruïneren. Als zij dus de wegen belegd hadden, zagen zij van de bergen pelgrims komen, die zeer vermoed waren, die zij aanvielen en bevochten; maar de pelgrims gaven hun goed om het leven te behouden. Onder deze pelgrims was een graaf uit Frankrijk, die eene dochter bij zich had, die bevrucht was van haren man, die in eenen strijd verslagen was. Deze graaf vocht een wijle vromelijk tegen de ongeloovigen; maar zij hadden hem verslagen, want zij te machtig waren; zij voerden zijne dochter met hen gevangen, en zijn zoo met den koning sloop gegaan, en met goeden spoed wedergekeerd in Spanje, waar hij heerlijk ontvangen werd, en deelde den roof den Sodanieren, elk naar zijnen staat. Ten laatste nam hij de Christen vrouw en schonk die zijne koningin, die daarover zeer blijde was, want zij had hem lang om eene Christen vrouw gebeden. De koningin nam de vrouw in hare kamer, en gaf haar oorlof om te houden de wet der Christenen. Zij diende de koningin vroeg en spade, zeer getrouwelijk, en leerde haar fransch, zoodat zij zeer in 't hof bemind werd. Ten laatsten werd de koningin gewaar dat zij zwanger was en vraagde haar hoe lange zij bevrucht was ge-

geweest, hetwelk zij de koningin zeide. De koningin zeide dat zij ter zelfder tijd ook begon te dragen, en hoopte beide ter zelfder tijd te liggen. Als nu de tijd der natuur volkomen was zoo beviel de koningin van eenen schoonen zoon op Palm-zondag, dien de heidensche meesters deeden heeten Florus, en op den zelfden dag beviel die gevangene vrouw van eene dochter, die zij doopen deed en gaf haar den naam van Blanchefleur. Als de koning de tijding kreeg, dat zijne vrouw de koningin, een zoon gebaar had, was hij zeer verblijd en maakte grooten triomf en deed zijnen zoon bewaren bij de Christen vrouw,

Hoe de koning zijnen zoon Florus tot zich riep, om hem ter school te leggen; en van de liefde en het scheiden van Florus en Blanchefleur.

Als de koning bemerkte dat zijn zoon Florus verstand begon te krijgen, zoo riep hij hem en zeide, dat hij braaf moest ter school gaan, de groote meester Gorboer zoude hem leeren; waarover Florus zeer bedroefd en weenende werd, zeggende: vader ik zal niet kunnen lezen noch schrijven of eenig ding verzinnen, tenzij dat Blanchefleur met mij ter school mag gaan. Toen beloofde hem zijn vader, dat hij beide ter school zenden zoude, dies die kinderen beide zeer verblijd waren. Aldus zijn deze twee te zamen ter school gelegd, onderwezen malkanderen zoo veel dat zij beide zeer groot waren in 't schrijven en lezen, en in 't latijn spreken, zoodat ze tot malkanderen dikwijls minnebrieven schreven in 't latijn dat het andere kinde-

maar hij liet hem zuigen en opvoeden door eene heidensche vrouw.

Aldus had deze Christen vrouw beide kinderen te bewaren, en behandelde ze zeer wel, en had beide zoo lief, dat zij nauwelijks wist wat kind zij 't liefste had, des konings zoon of hare dochter, en deze twee waren altijd bij malkanderen en kregen elkanderen zoo lief eer zij vijf jaren oud waren, dat de een buiten den ander niet wezen mogt en als zij vijf jaren oud waren, zijn die twee kinderen zoo schoon en gelijk geweest in allerlei manieren, dat men in het gansche land geen schooner kinderen vond.

ren niet verstonden. Aldus zijn deze twee in groote liefde te zamen opgewassen, hetwelk Florus vader bemerkte, zorgende dat die jonge liefde in zijnen zoon plaats grijpen zoude, toen bedacht deze twee te scheiden, en zeide tot de koningin, dat hij Blanchefleur zoude dooden, indien hij Florus van Blanchefleur niet scheiden konde, opdat, door haren dood, hij een andere hoogere en welgeborene dochter lief kreeg; maar de koningin wederdied toen Blanchefleur niet te dooden, op avontuur, of hij daarbij mistroostig werd en zich zelve dooden mogt. Zij deed toen ordineren, dat Florus schoolmeester zich ziek maakte, zoodat hij daar niet meer leeren kon en daarom wilde hem zijn vader verzenden naar Mantoriën in eene andere school om

om aldaar te leeren, waar toen ter tijde veel Edel-kinderen en schoone maagden waren, opdat zijn zoon, Florus, onder de schoone maagden en jongvrouwen, ligtelijk mogt vergeten de liefde van Blanchefleur. Maar het ging niet naar des konings gedachte; want als hij naar Mantoriën reizen zoude, zoo vraagde Florus, of Blanchefleur

met hem zoude reizen; waarop hem de koning antwoordde, dat Blanchefleurs moeder ziek was, en dat ze bij hare moeder blijven moest, (want de moeder die moest zich ziek houden, volgens des konings gebod, en hare dochter bij haar blijven, opdat Florus alleen zoude reizen.) Als Florus deze zaken verstaan had, was hij uitermate



droevig en bedreef groote rouw, zeggende, dat hij zonder Blanchefleur nergens wezen mogt. Als de koning en koningin dit groot misbaar van Florus zagen, beloofden zij aan hem, dat ze Blanchefleur zouden nazenden binnen 14 dagen, hopende dat hij binnen dien tijd haar vergeten zoude. Toen is hij een weinig beter te vreden geweest, en nam zeer deerlijk afscheid van Blanchefleur, haar hartelijk kussende en omhelzende, daar zij bij hare moeder was, en in de tegenwoordigheid zijns vaders, zeggende:

Adieu mijn hartelijke troost en zoet,
Adieu mijn liefste waardste bloed,
Adieu allerliefste dag;
Adieu mijn consoort, mijn lijdensbloed,
Adieu mijn uitverkoornste goed,
Adieu mijne liefste oogen-opslag,
Die mijn jong harte verblijden mag;
Adieu mijns hartens medicijn,
Adieu mijn allerliefst die ik ooit aanzag,
Adieu 'k moet gescheiden zijn.
Adieu tesor, mijns zins behoed,
Adieu rosier met allen ootmoed,

Adieu

Adieu mijn eeuwiglijk geklag,
 Adieu mijn troost, minnelijk goed,
 Adieu mij ook zorge doet;
 Adieu doet mij zoo groote pijn;
 Adieu, die mij te troosten plag,
 Adieu, 'k moet gescheiden zijn.
 Adieu mijn spiegel van levensvroot,
 Adieu dit mij veel zuchten doet;
 Adieu in mij ooit zulk gedrag,
 Adieu mijne hoop, mijn hoogste goed,
 Adieu daar al mijn rust op staat,
 Adieu al mijn ledens gemag,
 Adieu, mijn roep is nu: O ach!
 Adieu, gij blijft de liefste mijn,
 Adieu fontein van vreugdgeklag,
 Adieu, 'k moet gescheiden zijn!

PRINCEN.

Blanchefleur gij zijt die mij last oplaadt;
 Ik hoop nog te zien uw schoon aanschijn,
 Gedenk, mijn liefde in lijden gaat,
 Ik moet helaas nu gescheiden zijn.

Over deze gelaten en woorden was zijn vader, de koning, niet wel te vreden, waarom hij Florus met schoone woorden, propere giften en schoonen staat te Mantoriën ter schoole zond, waar hij zeer feestelijk ontvangen werd van den Hertog Goras, alsmede van diens vrouw Zente en van hunne dochter. Hij werd door vrouw Sivile in de school geleid, daar zeer veel Edele maagden waren, maar alles was niet; want wie hij zag of wat hij hoorde, hem kwam altoos in gepeins zijne uitverkorene Blanchefleur; zoodat hij dikwijls groot geklag maakte en zeer zuchtte, eer die veer-

tien dagen ten einde waren. Als nu de tijd van de veertien dagen volkomen was, en hem Blanchefleur niet gezonden werd, zoo werd hij nog meer rouwig, en vreesde dat zij dood was, zoodat hij eten, drinken, noch slapen kon; maar werd geheel ziek. Als dat zijn kamerling zag, boodschapte hij 't spoedig den koning, zijnen vader, die de koninginne tot zich heeft geroepen en zeide: vrouwe, ik weet geen raad met onzen zoon. Blanchefleur moet ons kind houden, is hunne liefde met tooverij, dat weet ik wel, want hij bij niemand dan bij haar begeert te zijn.

Nu zal ik haar haastelijk doen halen en dooden, opdat hij haar dan vergeten mag. Toen zeide de koningin: Heere dat is onwyselijk gezegd, dat Blanchefleur ons kind heeft betooverd, want zij hem ook uitermate bemint; sedert dien tijd dat hij te Mantoriën trok, heeft ze nooit eenen blijden dag gehad, maar altoos in verzuchtingen geweest en in zware pijnen, zoo dat zij eten nog drinken mag. Aldus behield zij Blanchefleur in 't leven, zeggende: Ach Heere! het ware groote zonde en schanden dat men zoo een kind dooden zoude zonder regt of reden, maar gij doet beter dat gij haar in de stad van Nicheën doet voeren, en dáár verkoopen en van daar zal zij wel vervoerd worden, dat men van haar niet meer vernemen zal. Dezen raad dacht de koning goed, en hij liet bij zich komen twee rijke kooplieden, en zeide hun hoe zij naar Nicheën trekken moesten, om aldaar Blanchefleur te verkoopen: 't welk de kooplieden hem beloofden te doen.

Hoe de kooplieden oorlof namen van den koning, en trokken naar Nicheën, daar zij Blanchefleur verkochten aan den admiraal van Babyioniën, die haar in zeer groote waarde hield.

Deze genoemde kooplieden hebben oorlof genomen van den koning en van de koningin, en zijn te sloop gegaan, zeilende naar de stad Nicheën, daar toen ter tijd vele magtige kooplieden waren. Nu zoo waren aldaar twee kooplieden uit verre landen, die Blanchefleur gekocht en een grooten schat voor haar gegeven hebben, dies de verkoopers blijde waren, dat zij goede avontuur hadden; want de kooplieden gaven voor Blanchefleur zestig pond goud, honderd pond zilver, honderd sindalen laken, honderd roode mantels, honderd goede paarden en drie honderd vogels, als: valken, havikken en sparwers en een kop van goud, boven mate kostelijk, dat dergelijke nooit meer gezien was. Deze kop had Vulcanus gemaakt, die daarop gesteld had, hoe Paris, des konings zoon van Troije, Helena schaakte, hoe haar man, de koning Melenas, zeer verbolgen volgde, dat Agamemnon een groot leger vergaderde, en de Grieken Troije beleiden: hoe zij met stormen de muren beschooten, en hoe die van Troije van binnen zich verweerden. Op de deksel van de kop stond een vogel zoo welgemaakt, dat hij levendig scheen, hebbende in zijne klauwen een karbonkel, die zoo schoon scheen dat er geen kelder zoo donker was, of hij zoude dien verlicht hebben, zoodat men alle dingen daarin wel had zullen zien en kennen. Nadat Troije verdistruëerd was, bragt Eneas dezen kop mede uit de stad, die hij in Lombardije liet, bij eene van zijne vriendinnen en lief.

Als deze kooplieden Blanchefleur gekocht hadden, zijn ze gereisd tot Babyioniën, daar zij haar den admiraal presenteerden, dien zij zoo wel aanstond, dat hij haar van de kooplieden kocht, voor tien werf zoo veel goud als zij zwaar was van ligchaam; waarover de kooplieden blijde waren en bedankten den admiraal en namen oorlof van hem. De admiraal bemerkte wel aan hare kleederen, leden en schoonheid, dat zij van een edel geslacht was, zoodat hij zich voornam de oude gewoonte te breken en haar te bekennen. Hij deed haar brengen op den maagden-toren, alwaar zij 25 maagden vond, welke Blanchefleur bevolen werd om te leeren en te troosten, want zij zoude spoedig koningin mogen worden van het geheele rijk. Als nu Blanchefleur zich dus alleen, in vreemde landen, in een kamer bevond, werd zij zeer zuchtende en klagende, zeggende: O Florus lief! wie heeft ons gescheiden? Nimmermeer zal ik u vergeten; want ik wel weet, dat gij zoo wel als ik in druk zijt; daar gij mij mindet als u zelve. Ongelijk moeten zij sterven, die ons dit gedaan hebben, want nimmermeer zal ik mij verblijden zonder u, o mijn schoonste lief!

Nu wil ik zwijgen van Blanchefleur en verhalen voorts van den koning, van de koningin en de kooplieden, die den koning

Hoe koning Venus, na de wederkomst der kooplieden, een kostelijk graf liet maken, in name voor Blanchefleur, en van de groote droefheid van Florus

De koning was verblijd over de kostelikheden door Blanchefleur verkregen; maar de koningin was bedrukt, zeggende: Heer, wij behoeven wel goeden raad, wat wij best doen zullen, als ons kind komt, opdat hij zich niet kwelle tot den dood. Toen deed de koning een kostelijk graf maken van ivoor, marmer en kristallen, en daarop leggen eene kostelijke zerk, op dewelke gemaakt waren twee kinderen van goud, waarvan het een op Florus en het ander op Blanchefleur geleek. Ieder hunner had een zeer kostelijke kroon op 't hoofd. In de kroon van Florus stond een karbonkel, die des nachts zoo sterk lichtte alsof het dag was. Er waren ook lange pijpen opgemaakt, op welke de kinderen speelden en elkanderen omhelsden. Als de wind stil was, dan stonden de kinderen ook stil dan zagen ze op malkanderen en boden elkanderen de bloemen, die zij in hunne handen hadden, even alsof ze levendig waren. Voor geene der jonkvrouwen was zoo een kostelijk graf ooit gemaakt; want daar waren aangezet kostelijke steenen, als sophiren, koleidaniën, amatisten, thopazen, hiacinten, torboyen, jaspers, chrysoliten en diamanten. Er stonden de volgende letteren op van geslagen goud: In dit graf ligt Blanchefleur die den jongeling Florus heeft bemind met gestadige liefde.

Toen liet de koning gebieden, elk op verbeurte van zijn leven, dat niemand anders moest zeggen, dan dat Blanchefleur dood was. Als alle dingen dus geordineerd waren, deden zij hunnen zoon Florus ontbieden, die hierover zeer blijde was en in korten tijd te huis kwam, daar hij zijnen vader en zijne moeder minnelijk groette en terstond naar zijne lieve Blanchefleur vraagde; maar niemand durfde hem de waarheid te zeggen; en terstond liep hij naar haar kamer, daar hij aan hare moeder vraagde, waar of Blanchefleur was, die hij daar gelaten had.

Toen zeide zij: Florus, mij dunkt dat gij met mij gekt; waarop Florus zeide: Ik doe het niet, mijne lieve vrouw; maar wilt haar toch haastelijk roepen. Toen zeide de vrouw, dat zij niet wist waar ze was; maar mij is geboden om te zeggen dat zij dood is en begraven. Toen werd Florus zeer verslagen en viel in onmagt; waarover de vrouw zeer verschrikt was en riep met luide stem, zoodat men het door het gansche hof hoorde; waarop de koning en de koningin haastelijk kwamen toelopen, zeer bedroefd zijnde als zij hun kind dus zagen liggen.

Na enen korten tijd is Florus van zijn onmagt opgekomen en zeide:

De

De onverzoenlijke dood zeer grijselijk
Heeft mij ontschaakt zeer diefelijk,
Blanchefleur, die mij hield staande in mijn
jeugd:

Nooit waren oogen op mij zoo liefelijk,
Nooit was een menschemond mij zoo ge-
riefelijk,
Geen harte droeg te mijwaarts zulk een
deugd.

Zij was mijn lust en mijne zielevreugd,
Haar bijzijn, haar minnelijke kompanie,
Was mij op de wereld de beste melodie.
Ach mogt ik dien tweeden dood bezweren,
Zwaarden en lanssen zou ik gaan regten,
En mijn allerliefste Blanchefleur zal ik
weren,

Die nu gerekend is met de slechten,
Van den dood, sparende heeren noch
knechten,

Daar ik deerlijk om moet lammenteren,
Ik weet niet wat te doen of te ordonneren,
Anders dan altijd te klagen en kermen,
Hopen en verlangen doen elkeen verblij-
den,

Nu en hoopte ik niet ten allen tijden!
Mijne hoop en vreugde is nu gedaan,
Allerlei droefheid komt mij bestrijden;
Al zie ik blijdschap 't is mij een lijden,
Mij dunkt elk moest met mijn druk zijn
begaan,

O ongenadige dood, wat hebt gij bestaan?
Mijn allerliefste hebt gij genomen,
Daar kan geen liever in het harte komen.
O dood, die mij brengt in weenen.

Was er in de wereld geene
Dan die ik heb uit liefde verkooren,
Zoo denk ik van een ander kleene
Dies ik mij wel mag schrijven alleene:
Op deez' wereld ongelukkig geboren,
Ach had ik toch mijn rijk en goed verloren,
En Blanchefleur behouden, die wel be-
kwam,

Zoo mogt ik zeggen: avontuur gaf en nam

Ons vriendelijke brieven en missiven.
Zij, die mij aan 't hart was nijpende,
Moet nu helaas verloren blijven,
Daar zal geen vrucht meer van beklijven,
De struik is weg eer het bloesel is rijpende,
Mijn hart en bloed en tranen zijn zijpende
Om mijn liefste, die boven al schoon was,
Boven drie godinnen zij de kroon was.
Al was 't dat Venus, Juno en Pallas,
De appel van mij eischen op dat pas,
Geen van die wou ik ze geven;
Want de liefste, die mijn druk genas,
Weet ik dat de schoonste was
Die leefde of ooit zal leven;
Schoonheid, rijkdom en wijsheid verheven,
Daar zij eene godin was als een wonder,
Ja, dat was mijn lief bijzonder.
O moeder van alle goden vol waarde,
Ceres! die godinne der aarde,
Met kasteelen gekroond tot solaaas.
Die mij nu alle droefheid vergaarde;
Wee mij, nu gij, ô bloem vol waarde,
De wormen zijt tot spijs en aas.
Ik roep om wraak, och arme, helaas!
Kon ik tegen den dood appelleren,
De goden zouden mij dit consenteren.
O Charon met uw scheepsliden faljant,
Die de zielen voert in een ander land,
Hebt gij ook overgezet mijn liefste schoon?
Bid toch, dat Meno haar schenkt bijstand
En in alle gebreken haar geeft de hand,
Opdat zij niet en krijgt het loon
Van Pluto, den koning van de helsche
gronden;
Want zij zonder toeven, naar mijn bevroên,
Moest zich schielijk ter scheepe spoên.

Toen nam hem zijne moeder en leidde
hem in 't graf, waar zij zeide dat Blan-
chefleur in lag, hetwelk hem zeer schoon
toescheen. Als hij er op las, dat Blan-
chefleur in 't graf lag, kreeg hij zoo groo-
ten rouw, dat hij tot drie maal toe in on-
magt

magt viel. Als hij weder bijgekomen was, ging hij op 't graf liggen en zeide: O Blanchefleur! hoe hebt ge mij verlaten; wij waren op eenen dag geboren en te zamen opgevoed; zouden wij dan nu ook niet op eenen dag te zamen van deze wereld scheiden? Helaas! nu hebt ge mij alleen gelaten, ô allerliefste! O bittere dood! hoe wreed straft ge mij daar gij mij doet scheiden van de vreugde van mijn leven. Waarom verbeidt gij? Kom mij ontlijven, of ik zal mij zelf het leven benemen, om alzo te varen in 't bloeiende veld, waar Blanchefleurs ziel voor eeuwig leeft.

Als Florus nu zijne klagten gedaan had, zoo hief hij zich op van 't graf, nam toen uit zijnen koker een gouden griftje, zeggende: dit liet Blanchefleur maken en gaf het mij, haren uitverkoren, als ik voor 't laatste van haar scheidde, opdat ik aan hare liefde denken zoude, als ik dit aanzag. Nu is zij, die alleen mijn troost was, gestorven; en wie zal mij verlossen uit den weg, daar ik nu in ben. Vervolgens zeide hij:

Alle wellust, blijdschap of hopen,
Die de amoreuze geest deed noopen,
Is mij helaas ontsloopen,
Gelijk een paling de staart onttrekt.
Als 't ligchaam sterft en 't lijf is open
Komt er het kwade sap uitloopen
En overal neêrgedropen;
Sap of drank, die 't harte breekt;
Wat lijf versterkt in 't graf bedekt,
Terwijl de geest vast is in vrede,
Eer dat de mensch wordt opgewekt,
Daar onbevlekt, harte en mond spreekt.
Kom dood; want al mijn vreugd is lijden,
De troost van mijn hart is weggeraakt,
Blijdschap boven aardsche dingen
Is mij ontschaakt.

Te rechte mag ik wel misbaren,
't Hart rust niet, het breekt, het waakt,
Door fantasiën zoo geraakt, het zucht, het kraakt.

Door kermen moet elk lid bezwaren,
Zoo vol gevaren; zal ik 't verklaren
Iemand in zekerheid?
Ach neen, in 't kort, mijn dagen en jaren
Zijn vol bezwaren, zonder mij te sparen.
Kom dood; want al mijn vreugd is lijden;
Blanchefleur, die zoo regt gezonde,
Gaf mij 't zoete woord uit haar monde
Bij tijd wijle en stonde,
Haar aanschijn was mijn vreugd dikmaal,
Haar bijzijn mij vermaken konde,
Haar minnen gaf mij duizend wonden,
Maar nu is mijn staat te gronde.
Wel mag mij deren mijn ongeval,
Nu mijn lief is van 't aardsche dal,
Met haar pure zinnen en leden;
Kom groot en smal, vervaar nu al,
Kom dood, want al mijn vreugd is lijden.

Na deze woorden nam hij 't griftje en zoude zich zelve in 't harte gestoken hebben; maar de koningin, zijne moeder, werd dit gewaar en wrong hem het griftje uit de hand, zeggende: hoe zijt gij zoo verdoold in uw minnen, dat gij u zelve wilt dooden; dan kunt gij bij uwe Blanchefleur in 't Paradijs niet komen, maar zult moeten wonen met groote pijn en smarte, daar Chisbe en Parasmus zijn, die daar zware tormenten lijden, waar zij met elkander troost zoeken te hebben, maar nimmermeer zullen zij dien genieten. Daarom, mijn lief kind, wees nu te vreden; want ik weet nog zulke kunsten, waardoor ze weder levendig kan worden.

Daarna is zij tot den koning, haren heer gekomen en zeide zeer vervaard: Heer koning, wil u ontfermen over uw kind, zie hier 't griftje, waarmede hij zich zelf zoude ge-

gedood hebben, had ik 't hem niet onverziens uit de hand gewrongen. En waar 't dat hij op zulk een wijze om 't leven kwam, dewijl wij geeue kinderen meer hebben dan hij, wij zouden groote schade en schande in ons land hebben. Dus zeg nu, Heere, wat best gedaan is. Toen zeide de koning, zeg hem dat hij zich verblijden mag, want zijn lieve Blanchefleur nog in 't leven is. Aldus is zij van den koning gescheiden, en tot Florus haren zoon, gekomen nam hem alleen bij zich, zeggende: wil niet meer weenen, ik zal u de waarheid zeggen van uw lief; want zij is in het graf niet, gelijk gij zien kunt; (zij liet de zerk er afnemen)

maar wij meenden dat gij de liefde tot haar zoudt hebben vergeten, en uwe zinnen op een konings dochter zoudt hebben, 't welk wij liever geweld hadden dan dat gij Blanchefleur tot vrouw zoudt nemen, die onedel is en eene Christin. Daarom wilde uw vader Blanchefleur gedood hebben, maar ik hield ze in 't leven. Toen deed hij haar aan twee kooplieden verkoopen in een vreemd rijk, voor zeer kostelijke schatten. Als Florus in 't graf nu niets vond, was hij zeer verblijd, en verklaarde nimmermeer te rusten, of hij zou zijn lief gevonden hebben, want hij om haar leed.

Hoe Florus oorlof nam van zijn' vader en moeder, en de reis aannam om Blanchefleur te zoeken.

Als Florus nu deze waarheid gehoord had, ging hij naar zijnen vader en zeide: vader, u zal believen mij nu oorlof te geven om Blanchefleur te zoeken, want ik geen rust zal hebben voor dat ik haar gevonden heb. Toen werd de koning bedroefd; en vervloekte den dag op welchen men haar verkocht had en wilde Blanchefleur wel voor tien pond duurder wederkopen, dan zij verkocht was, had hij ze maar weten te krijgen; hij zeide tot Florus: mijn zoon! blijf bij mij, ik zal u bezorgen eene schoone vrouw, van een edeler geslacht, die met eere de kroon dragen mag. Toen zeide Florus, niet alzo mijn lieve heer vader, want er leeft geen vrouw in de wereld die ik bemin dan Blanchefleur, daarom laat 't u believen, mij oorlof te geven. Toen sprak de koning, dewijl gij nu vast wegrijzen wilt, zoo zal ik u geven al wat u noo-

dig is, van kleeren, paarden, knechten en geld. Waarop Florus antwoordde: Heer vader, het dunkt mij best dat ik reize gelijk een koopman die koopen en verkoopen wil; twaalf muilezels zullen voor mij gaan waarvan men er drie zal laden met hoeden, drie met gemunte penningen, twee met gouden kleeren van zijde, fluweel en scharlaken, en de andere vier zullen dragen bontwerk, wit en graauw. Bij de muilezels zult gij mij geven twaalf bijloopers, en dan zult gij mij geven twaalf schildknechten, die mij bewaren, een van uwe drostaten en een kamerling, die zeer wijs is; als mede de twee kooplieden die haar verkochten, want die best zullen weten waar wij haar kunnen zoeken. En is 't dan dat ik haar vinde, en met schatten koopen kan, dan zal ik die ontbieden, en dan verblijd wederkeeren in ons land.

Als

Als Florus nu aldus gesproken had werd zijn vader zeer weenende en deed voor hem bereiden al wat hij begeerde, gaf hem eenen tellenaar, zeer kostelijk gesmeed en rijkelijk versierd. Op deze tellenaar deed hij zijn zoon zitten en liet hem twee vergulden sporen aandoen. Toen gaf hem zijne moeder een gouden ring met een steen daar zij wonderen van sprak, en beval hem dat hij dien altoos bij hem houden zoude. Want, zeide zij, zoo lang als gij dezen ring bij u hebt, zoo hebt gij niet te zor-

gen voor beesten, voor vuur, voor water, noch wapens, of iets dat u beschadigen kan, maar zult gestadig vinden dat gij zoekt. Toen nam Florus den ring, stak hem aan zijnen vinger, en bedankte zijne moeder voor zulk een groote gifte. Dus heeft Florus ten laatsten oorlof genomen, daar groote droefheid om bedreven werd, bijzonder van zijn vader en moeder, die hem met een bedrukt harte driemaal kusten; want zij meenden hem na dien tijd niet meer te zien, gelijk ook gebeurde.



Aldus vertrok Florus om Blanchefleur te zoeken en nam voor, haar te vinden, of altoos in eenzaamheid te leven, zonder weder te keeren. En hij reisde met zijn gezelschap naar Nicheën, daar de kooplieden voorheen met Blanchefleur naar toe vaarden, alwaar zij in korten tijd met goed avontuur aankwamen, en herberg namen

bij eenen rijken man, daar alles was dat hun behoefde, zoodat zij goede sier maakten. Maar Florus was altoos bezwaard, peinzende altijd op zijn zoete lief en zat aan de tafel te eten, maar wist niet of hij brood of vleesch in zijn mond stak. Zoodra de waardin dit gewaar werd, zeide zij tot haren man: mijn heer, ziet gij niet hoe

hoe bedroefd deze Jonkheer zit, en zoo dikwijls zucht, zittende in gedurig gepeins. Al zeggen zij, dat ze kooplieden zijn, mij dunkt, dat er andere zaken zijn, die zij zoeken. De vrouw zeide overluid tot Florus: Jonkheer! ik heb wel gemerkt, dat gij aan dezen maaltijd lang gezeten hebt in zwaar gepeins, en zeer weinig hebt gegeten. Gij gelijkt niet kwalijk van wezen zeden en manieren naar eene zeer schoone maagd, die niet lang geleden hier was en dikwijls ook zeer sterk zuchtte, die men noemde Blanchefleur. Dikwijls weende zij om haren lief, dien zij minde, Florus geheeten, om wien zij verkocht werd.

Toen Florus Blanchefleurs naam hoorde noemen, gaf hij der vrouw geen antwoord, zijn gemoed werd hem zoo vol, dat hij niet wist, waar hij was. Toen hij nu tot zich zelve gekomen was, gaf hij haar een schoonen vergulden kop en zeide tot de vrouw: dezen kop geef ik u omdat ge mij de eerste nieuwe maar van Blanchefleur hebt gezegd; want ik wist niet, waar ik ze zoeken zoude. Nu zal ik haar volgen tot Babyloniën, alwaar gij zegt dat zij henen is getrokken. De waardin bedankte Florus hierop voor zijn gifte; en Florus huurde een schip om naar Babyloniën te varen; hij bestelde alle zijne goederen en knechten daarin en zeilde zoo lang, tot zij kwamen aan eene stad, Blandus geheeten. En als zij in de stad gekomen waren gingen zij ter herberge bij eenen rijken man, waar zij wel getraceerd werden.

Als Florus nu ter tafel gekomen was, zat hij al te fantaseren en te peinzen op zijne zoete lief. De waard, dit bemerkende, zeide tot hem: Jonkheer! waarom maakt gij geene groote sier? Overkomt u iets? Maar Florus zweeg stil. Toen zeide de waard tot hem: ik moet u wat vertellen, om fantasiën te verdrijven. 't Is

eenen korten tijd geleden, dat hier des nachts eenige kooplieden waren, die zoo ik meen uit Spanje kwamen, en bragten met zich eene jonkvrouw, die naar u zeer wel geleek, die ook van groote droefheid niet eten of drinken kon, en die Blanchefleur genaamd was. Toen zeide Florus: Heer waard, weet gij niet meer te zeggen waar zij heen gingen, toen ze van u scheidden? De waard zeide: Jonkheer, zij trokken naar Babyloniën.

Toen nam Florus eenen rooden scharlakenschen mantel met een schoonen nap en zeide: Heer waard, deze giften zijn voor u, en daardoor zult gij aan Blanchefleur gedenken. Hierover was de waard zeer blijde en zeide: de Hemel geve, dat gij uwe lief zonder zorg moogt verkrijgen.

Als zij nu allen gegeten hadden, zoo gingen zij ter ruste; en des morgens vroeg wekte Florus zijnen kamerling, hem bevel gevende, dat hij het andere gezelschap zoude oproepen, opdat zij ook met hem reizen mogten. Toen geleidde hem de waard buiten de stad op het regte pad, waar zij aan een water kwamen, de Serie genaamd, waar een brug over lag; maar omdat hij paarden en ander goed bij zich had, mogt hij daar niet over. Maar aan de brug stond een Cipressenstok, daar een ivoren hoorn aanhing, en wie de veerman hebben wilde, die blies op dat hoorn; want over het water was eene plaats, Montsolys geheeten. Zoo nam Florus het hoorn en blies, dat men het te Montsolys hoorde. De veerlieden kwamen en laadden hunne veerscheppen; de meester kwam ook met een boot en nam Florus in denzelve. Als de meester Florus nu zoo bedroefd zag staan, zeide hij tot hem: Jonkheer! waar wilt gij henen varen, en wat zoekt gij in dit land? Toen zeide Florus: gij ziet, dat wij kooplieden zijn, wij wilden gaar-

gaarne te Babyloniën zijn; maar 't is nu te laat om verder te reizen; hebt gij hier geene herberg voor ons en voor onze paarden. Toen zeide de meester: mijn heer, ik heb hier goede herberg, maar de oorzaak dat ik u aansprak zal ik u zeggen: 't is boven een vierendeeljaars niet geleden, dat hier eene jonkvrouw met mij overvoer, die u zeer geleck en die men Blanchefleur noemde. Toen Florus dat berigt van hem hoorde, was hij zeer verblijd en hij vroeg hem, waar zij henen voer toen zij van hem scheidde. Jonkheer, antwoordde de meester, zoo ik vernomen heb, bleef zij te Babyloniën.

Florus hield zich zeer blijdelijk, maar gaf aan den meester niet te kennen, dat hij om Blanchefleur aldaar was gekomen,

Hoe Florus met zijn gezelschap binnen Babyloniën kwam, en van den raad dien hem zijn waard gaf om Blanchefleur te krijgen.

Aldus is Florus van den waard gescheiden en is des voormiddags aan het water gekomen, daar hem de waard van gesproken had, waar hij den man gaf den ring, dien hij zeer wel kende. Florus zeide tot hem zoo als hem de waard gezegd had; en die man deed Florus en de zijnen leiden ter herberge in zijn huis.

Als Florus des anderen daags ging wandelen en de groote mogendheid van den Admiraal alsmede diens sterkheid beschouwde, werd hij half desperaat en mistroostig en zeide bij zich zelve: nu ben ik daar Blanchefleur is; maar wat baat het mij nu? Ik heb onwijsselijk gedaan dat ik uit mijns

gelijk hij aan de anderen gedaan had. Aldus is Florus met zijn gezelschap des nachts bij dien man ter herberge gebleven en des morgens bereidde hij zich om voort te reizen. Toen vraagde Florus den waard, of hij geen goede vrienden te Babyloniën had, die hem herbergen zouden, en hem behulpzaam en raadzaam konden zijn naar zijnen wille. Toen zeide de waard: ja ik, maar eer gij te Babyloniën zijt, komt gij aan een groot en wijd water, daar eene brug over ligt; aldaar zult gij vinden een man die de tol ontvangt van degenen, die over de brug willen gaan. Deze man is mijn beste vriend en heeft binnen de stad huizen en logies, daar hij u wel in herbergen zal; neem mijnen ring en geef hem dien tot een teeken, dat ik u tot hem zend.

vaders rijk ging. Ik had wel een ander lief gekregen; het is beter dat ik wederom terug reis, om alzo mij zelve te redden. Wien ken ik hier, dien ik mijne zaken vertrouwen durf; want wordt het den Admiraal gezegd, hij zal mij doen vangen en dooden. Ik weet ook wel, dat de Admiraal om al het goud van zijn land, Blanchefleur niet zal laten wegvoeren; en wat zoek ik dan hier? In dit gepeins stond Florus, tot dat de waard te huis kwam, die tot hem zeide: Vriend! hoe staat gij dus bedeesd? Overkomt u ook iets aan de herberg, dat ik beteren kan? Neen heer, maar ik wensch dat ik zoo lang leve, dat ik

ik u regt kan danken voor 't goede dat ge aan mij doet; maar ik vrees, dat ik 't kwalijk zal kunnen verkrijgen.

Toen zeide de waard: laat ons gaan eten, en na den eten zal ik raad vinden om u naar mijn vermogen te helpen. Als zij nu aan den maaltijd waren liet Florus een nap halen, en deed dien vol wijn schenken; dat was dezelfde nap daar Blanchefleur voor verkocht was, en daar de waard terstond op zag, hoe Paris Helena geschaakt had.

Toen werd Florus zeer bedroef en zeide bij zich zelve: oeh of de Hemel geve dat ik met mijn lief Blanchefleur weg mogt varen; wat blijde dag zou mij dat zijn. Met een liepen hem de tranen over zijne wangen, hetwelk de waardin, Lotaris genaamd, vernam en zeide tot haren man Daris: laat ons de tafel afnemen; want deze jonkheer heeft weinig lust tot eten, en laat ons hem wat vertroosten.

Als nu de tafel afgenomen was, zeide de waard: Jonkheer! wil mij nu zonder zorg zeggen en openbaren wat u zoo mistroostig maakt, en ik zal u ten beste raden zooveel ik kan. De vrouw sprak tot hem: Mijn heer! aan alle uwe manieren en zeden gelijkt gij op Blanchefleur, die vijftien dagen lang in ons huis was, in groote droefheid, en klaagde dat zij verkocht was om eenen jonkheer, dien zij beminde en waaron ze dikwijls deerlijk zuchtte; alsook hoe de admiraal haar kocht van de kooplieden, die haar te Nicheën gekocht hadden, en bragt ze het tienvoud met goud op. Hierom dunkt mij, heer Daris, deze schoone jonkman moet een van beide zijn, of der jonkvrouwen broeder, of haar lief.

Toen hield Florus zijn hoofd op en werd zeer verblijd, zeggende: ik ben haar broeder en niet haar lief. Wij hebben eenen vader en eene moeder. Toen zeide Daris:

Jonkheer! behoudens uwe eer, zeg ons de waarheid, zijt gij om haar gekomen, zoo hebt gij zottelijk gedaan; want wist het de admiraal, hij zoude u doen dooden. Mijn heer, sprak Florus, ik zal u de waarheid zeggen: ik ben de zoon van den koning van Spanje, ik heb langen tijd mijne lief Blanchefleur gezocht, die mij ontstolen is; want zonder haar kan ik niet leven. Dus kunt gij mij raad geven, dat ik haar weder kan verkrijgen, dan zal ik u loonen met zooveel geld als gij begeert; want ik moet ze binnen eene maand hebben, of ik moet om harent wille sterven. Waarop Daris antwoordde: Jonkheer! dat ware schandelijk, dat gij uw leven verloort, door het beminnen eener vrouw. Maar om haar te verkrijgen weet ik geen raad; want om heel de wereld zou men Blanchefleur van den admiraal niet durven nemen; want hij is zoo magtig, dat hij wel honderd en vijftig koningen onder zijn gebied heeft, en de stad Babyloniën is wijd en breed twintig mijlen, de muren zijn dik en hoog zeventien stellingen, en zijn van zulk eene harde stof gemaakt, dat geen ijzer er tegen kan bestaan, waarom die van binnen ook geen vijand ontzien. Ook zijn er in de muren gemaakt drie en dertig kostelijke poorten, en daar zijn ook zeven honderd torens in, zoo groot als ooit een mensch gezien heeft. Die torens houden zeven honderd van de aanzienlijkste heeren van Babyloniën, die de stad en de vesten bewaren; elk van de baronnen en heeren is zoo magtig, dat zij voor een koning niet wijken zouden. Dus dunkt mij, is 't groote zotheid dat gij dit ondernomen hebt. Ook in 't midden van deze stad staat een kostelijk slot, daar vier woningen in zijn, en in de vierde en hoogste woont Blanchefleur, met zeven andere jonkvrouwen, ieder op eene kostelijke kamer, welker deuren van ebbenhout zijn gemaakt, dat

dat nimmermeer vergaat, noch door vuur verbrandt, en de vensters zijn van welriekend mirtenhout. Ook zijn de deuren met gouden lazuur versierd, vele wonderlijke dingen zijn daarop gemaakt; en omdat er de jonkvrouwen op wonen, zoo is hij de Jonkvrouwen-toren genoemd. In 't midden van dezen toren staat een pilaar van kristal; daarbij springt eene fontein tot het hoogste venster en dan daalt ze weder neêr. Aan de eerste pilaar staat een trap, daar de jonkvrouwen afdgaan in des admiraals kamer; want hem veertien dagen lang alle morgens en alle avonden twee van deze jonkvrouwen dienen, als hij opstaat en ter ruste gaat. De torenwachter is uitermate fel; alwie den toren genaakt, en hem geene voldoende redenen geeft, waarom hij daar komt, dien zou hij dooden. Ook zijn er zestien mannen, zeer wreed, die de woningen van den toren bewaren, die nacht noch dag slapen. Nog is er een wonderlijk stuk dat ik u zal verhalen.

De admiraal is gewoon alle jaren eene vrouw te trouwen. Op 't einde van het jaar ontbiedt hij alle de heeren, prinsen en koningen van zijn rijk; en als zij allen vergaderd zijn, zoo doet hij de vrouwen allen voor hem brengen, en haar het hoofd afslaan door eenen ridder, opdat er niemand anders bij slapen zal.

Dus moet zijne vrouw die eere bekoopen met zeer groote rouw, ja met den dood. Als dit gedaan is doet hij de jonkvrouwen beneden komen, van den toren in eenen boomgaard, dat ze allen zeer bedrukt doen; want niemand begeert de eer om koningin te zijn, vreezende voor den dood, dien ze verwachten na dat jaar.

Zeer schoone muren zijn om deze boomgaard gemaakt van goud en van lazuur, en men vindt het gansche jaar door nergens zulke goede vruchten als in dezen boom-

gaard. Daarin groeit gember, kaneel, groskers, nagelen, muskaten, muskaatbloemen, en het is er zoo genoegelijk van zoeten reuk, gezangen en alle liefelijke bloemen, dat een mensch denkt te wezen in het aardse paradijs. In 't midden van den boomgaard staat een fontein, en daar boven een boom die altoos bloeit, daar bloemen op staan van velerlei vruchten; even zoo schiekelijk als de bloem valt of afgeplukt wordt, zoo ras is er weder eene andere aangewassen.

Vervolgens gaat de admiraal zitten met zijne heeren nevens den boom, en dan moeten de jonkvrouwen daar passeeren, elk bijzonder voorbij de fonteinen. Indien er voorbijgaan die maagden zijn, dan blijft het water van de fonteinen schoon en klaar, en die mogen met blijdschap wederkeeren. Wanneer er een voorbij komt die geene maagd is, zoo wordt het water van de fonteinen dik en onklaar, en de vrouw wordt zoo rood als bloed. Daarna doet de admiraal de jonkvrouwen wederkomen onder den boom die bloeiend staat, en op wie dan eene bloem valt, die neemt hij, voor alle de anderen, dat jaar tot eene vrouw, en doet haar met eere kroonen; maar op het einde des jaars doet hij haar dooden. Is er dan soms eene van de jonkvrouwen die hij meest bemint, daar doet hij met tooverij de bloem opvallen. Dus, schoon jonkheer! ik weet geen een zoo wijs, die u hier raad zoude geven, opdat gij Blanchefleur moogt verkrijgen; want nog binnen eene maand zal de admiraal zijne heeren onthieden, om feest te houden op zijne bruiloft, en dan moeten alle de jonkvrouwen voor hem in den boomgaard komen; want zoo als ik gehoord heb, bemint hij Blanchefleur zoo zeer om hare schoonheid, dat hij ze trouwen wil, en houden haar zijn leven lang voor hem.

Och, lieve heer waard! zeide Florus,
geef

geef mij raad wat ik best zal doen, of ik haar openlijk wil eischen; want wat ik voor haar lijde, zal mij niet pijnen, zoo verre als zij 't vernemen kan; want ik weet wel zij zal kortelĳk den dood smaken en mij volgen; dan zal hare ziel komen bij de mijne, om bloemen te lezen in 't aardse paradijs; daar zullen wij onze geneugten dan blijven waarnemen. Toen zeide Daris: Jonkheer! ik zal u geven den besten raad; gij moet morgen vroeg opstaan en gaan bezien den toren daar Blanchefleur op woont, en denzelve met voeten meten. Dan zal de torenwachter u met harde woorden vragen, wat gij daar te doen hebt; maar antwoord hem dan zacht, dat gij gaarne in uw land zulke torens zoudt laten maken. Indien hij u van groote dingen zal hooren spreken, zal hij kennis met u maken en u nooden om het schaakspel met hem te spelen, want hij dat gaarne

doet; maar speel dan met hem om niet minder dan honderd bysanen, en wint gij die, zoo geeft hem zijn geld weder en ook het uwe, zoo lief als gij u zelve hebt. Kom dan des anderen daags weder, en zet twee honderd bysanen, en ten derden dage vier honderd bysanen, en geef hem alles weder wat gij van hem winnen zult, met uw bijgezet geld daar bij; maar uwen nap en zult gij niet te spelen zetten; want hij zal hem begeeren als hij hem ziet, en er wel duizend marken goude voor willen geven; maar gij moet dien niet aan hem verkoopen noch verspelen, maar bieden hem den nap ten geschenke, opdat hij dien van u in vriendschap neemt. Dan zal hij bij zich zelve peinzen hoe hij u dit geschenk zal kunnen vergelden, en dan zal hij u ten laatsten alle trouw en bijstand zweren, en helpen u alzo uit uw ongeval.

Hoe Florus het schaakspel speelde met den wachter, en hoe Florus den wachter onkocht, en trouw deed zweren om bij Blanchefleur te komen

Toen is Florus naar den toren getreden volgens den raad zijns waards dien hij zeer naauw had opgemerkt. Niet lang had hij den toren gezien, of hij werd van den wachter zeer vergramd toegesproken, die hem vraagde wat hij zoo nabij den toren te doen had en of hij een bespieder was. Maar Florus gaf hem zoet antwoord, zoodat de wachter wel te vreden was, en vraagde hem of hij 't schaakspel met hem wilde spelen, dat Florus consenteerde. Toen vraagde hem de wachter, om hoe

veel hij spelen wilde. Florus zeide, om honderd bysanen. Toen liet de wachter een ivoren schaakspel halen, en zij begonnen te spelen; maar Florus won het spel, waarover de wachter bij zich zelve toornig werd. Toen dacht Florus om 't geen dat hem zijn waard gezegd had, gaf hem zijn geld weder en zijn eigen geld daarbij, waarover de wachter zeer blijde was, en bad hem dat hij des anderen daags weder komen zoude, 't welk hem Florus beloofde, toen gingen ze om twee

honderd bysanen spelen, maar Florus won het insgelijks; doch gaf hem al het geld weder, zoo als hij te voren gedaan had; waarover de wachter nog blijder was en zeide dat hij tot zijne dienst gereed was als hij hem noodig had. Dit was Florus aangenaam om te hooren, hopende dat hij door hem eenigen troost zoude verkrijgen van Blanchefleur. Des derden daags hebben zij weder gespeeld om vier honderd gouden bysanen, maar de wachter verloor 't als voren, waarom hij zeer vergramd werd. Maar Florus gaf hem toen ook zijn verloren geld weder en nog zijn eigen geld daarbij; waarover de wachter zeer verblijd was en bragt hem in zijne herberg ten eten. Florus had zijnen kostelijken nap medegebragt, dien de wachter zeer naauwkeurig bezag en vraagde hem, of hij ook dien nap wilde bijzetten en verspelen, hij zou er duizend marken gouds tegenzetten; maar Florus wilde dat niet doen en zeide, is 't dat het mij gebeurt dat ik u van nooden heb en gij mij behulpzaam zijn wilt, dan zal ik u den nap geven. De wachter hoorende de schoone presentatie van den nap, werd bevangen met gierigheid en beloofde hem trouw daar 't in zijne magt was. Toen schonk hem Florus den schoonen nap, waarover de

wachter zeer verblijd was en zwoer, dat, zoo hij iets van hem begeerde, hij dat gaarne zou volbrengen.

Toen vertelde hem Florus openlijk hoe dat hij zijne vriendin, de schoone Blanchefleur, die daar boven in den toren zat, verwerven moest, of hij zou den dood sterven. De wachter, dit hoorende, werd zeer bedroefd over zijne belofte en zeide: o vriend! uw rijkdom heeft mij verleid, want ons beider leven zal ducht ik, haast geëindigd worden. Maar niet te min om uwe begeerten te volbrengen, zoo zult ge tot den derden dag in uwe herberg keeren, want dan is 't de eerste dag van Mei; dan zal ik laten zoeken de edelste bloemen die men vinden kan, en zal die Blanchefleur uwe beminde zenden met eene groete in een korf en dat met zulk een praktijk, dat ik u in dien korf tot de schoone Blanchefleur zal zenden, op den toren daar zij nu is. Als Florus dit nu van den wachter hoorde, was hij zeer verblijd en is tot de herberg gegaan. De wachter deed zoeken alle bloemen die men vinden kon, om die aan de jonkvrouw te zenden en den korf te vullen. Hij deed maken een korf, zeer proper, dien hij Blanchefleur zenden wilde, met Florus 'er in, zoo als hij beloofd had.

Hoe Florus met een korf vol bloemen op den toren gedragen werd.

Als nu de Meidag gekomen was, daar Florus zoo naar verlangde, kwam hij in rood purper gekleed, zoo als hem de wachter gezegd had, omdat hij op de roode rozen gelijken zoude. Toen nam de wachter

een korf in zijne kamer, daar hij Florus in liet gaan zitten; hij zette hem een rozenhoed op zijn hoofd en dekke hem zoodanig met bloemen, dat hem niemand kon zien en riep twee sterke knapen, zeide tot

tot hen: neemt deze rozen, draagt ze boven op den toren voor Blanchefeurs kamer en zegt haar, dat ik haar dezen korf zend, en kom terstond weder tot mij.

De knapen deden alzoo; maar knorden tegen elkander en zeiden, dat ze nooit zwaarder bloemen gedragen hadden. Maar zij wisten de deur van Blanchefeurs kamer niet en bragten ze voor Claris deur, zeggende tot haar: jonkvrouw Blanchefleur! dit present heeft u de torenwachter gezonden. Wanneer Claris Blanchefleur hoorde noemen, zeide zij den kapen niet, dat zij aan de verkeerde kamer waren, maar lachte; zij dankte hen, ging toen naar den korf, en nam er een roos uit, die haar aanstond.

Toen meende Florus, dat het Blanchefleur was en sprong uit den korf, waardoor de jonkvrouw zeer vervaard was en uitriep: ô wat komt hier uit! waarop alle de andere jonkvrouwen bij haar kwamen en vraagden, of haar iets overkwam. Zoodra Florus dit hoorde viel hij neder, en zij dekke hem met rozen. Terstond kwam in haren zin hoe dat Blanchefleur haar plagt te zeggen van een jonkheer, dien zij minde, die uit Spanje was, en dat hij op haar zeer wel geleek. Als zij nu dit overdacht, peinsde zij over 't present, dat haar gezonden was; ze zeide tot de andere jonkvrouwen, al lagchende, dat een horsel uit de bloemen kwam in haar aangezigt, waarvan zij zoo vervaard werd, dat zij zich niet konde onthouden van te roepen, waarop de jonkvrouwen allen weder in hare kamers zijn gekomen. O wat pijn, wat angst had Florus nu wel! als dat deze jonkvrouw Claris, die eene der dochters van den Hertog van Almagiën was, nu eens wist! De schoone Blanchefleur en Claris waren zulke groote gezellinnen, dat ze elkander altoos hunnen nood klaagden en zij

dienden beiden den Admiraal, des morgens en des avonds; ook waren hare kamers bij elkander. Toen ging Claris weg, sloot hare deur, opdat men den jongeling niet zoude merken, en kwam tot Blanchefleur, die nederzat en zuchtte om haar lief in zware gedachten verzonken, en zij zeide tot haar: Blanchefleur! ga met mij, ik zal u fraaije bloemen laten zien; ik weet wel, gij zaagt geen fraaijer dan die zijn. Toen zeide zij: lieve Claris! ik heb in mijn harte zooveel druk, dat ik naar geene bloemen vraag, omdat ik zoo verre van mijn lief ben en mijn lief van mij; want gij weet ook wel, dat mij groote droefheid nakende is. De Admiraal meent mij nog in deze maand als vrouw te nemen; maar dat zweer ik zal niet geschieden. Och Florus lief, dat was eene groote misdaad; ik zal oorzaak geven dat hij mij haast verslaan zal, kan ik hem anders niet ontgaan. Ik wil liever mijn leven verliezen dan Florus verlaten. Verder zeide zij:

O verdrietelijke tijd, alle tijden te bang,
Al uw geklank is droefheids zang,
Wanneer ik zijn troostelijk aanschijn zoet,
Aldus derven moet;
Ik vind helaas mijn verstand verkrankt,
In 't lijden strank, zonder loon of dank,
Des daags honderd werven,
Ik verderf als gebroken scherven,
Al mijn verlangen doet mij hem derven,
Van droefheid sterven,
Mijn lief eerbaar,
Elk uur duurt mij wel zeven jaar.
Al zie ik al de fatsoenieren,
Van alle Prinsen, steken, troigieren,
Die ontloken standaarden en banieren,
Ter bane brengen,
Al zie ik solas en vreugd handteeren,
En de bloozende wangen steeds vereeren,
Met lachende oogen zoo goedertieren,

Dan-

Dansen en springen,
Al hoor ik harpen of fluiten klinken,
't Is niet daar 't hart naar moet verlangen,
Door Venus prangen;
Maar uitgesloten van alle dingen,
Nooit in pijn viel zoo zwaar,
Elk uur duurt mij wel zeven jaar.

Toen sprak Claris: laat staan uw klagen,
bid ik u en doe Florus zijn zin, dat gij
met mij gaat en ziet hoe fraai die bloemen
zijn. Toen stond Blanchefleur op en ging
de bloemen bezien. Florus hoorde die twee
spreken; doch wist zeer wel wie of Blan-
chefleur was.

Hij rigtte zich voort op en sprong uit
den korf, met den rozenhoed op het hoofd.
Blanchefleur herkende hem, en hij haar
ook, en zij bleven beiden als stom staan
van liefde, zoodat zij niet een woord spre-
ken konden en liepen al zwijgend, elkan-
der omhelzende en kussende, wel een uur
lang. Ten laatsten werden zij sprekende.
Blanchefleur zeide: ô Claris, dit is mijn
lief, mijn troost, mijn toeverlaat. Toen
baden zij Claris alle beide, dat zij hunne
liefde niet wilde scheiden noch uitbrengen
want ze anders zouden moeten sterven. Cla-
ris antwoordde: hebt geene zorg voor mij;
want ik zal u helpen waar ik maar kan.
Van ons beider eten en drinken zullen wij
met ons drieën leven, en altoos zal ik u
getrouw blijven. Daarop scheidden zij van
Claris en gingen te zamen in Blanchefeurs
kamer zitten op een beddeken, bedekt met
een kostelijk kleed, doorwerkt met goud,
daar zij met elkander spraken van vele ge-
vallen, die hen overgekomen waren, sinds zij
malkander niet gesproken hadden. Florus
zeide: ô lief, wat heb ik voor u geleden:
ik ben bijna dood geweest. Toen zeide
Blanchefleur: sedert dat gij tot Mantoriën
voerdet ben ik niet blijde geweest; maar

altoos in druk en ellende. Daarop kusten
zij malkanderen van blijdschap. Florus
toonde haar den ring met den steen, dien
hem zijne moeder had gegeven. Hij zeide
haar wat groote magt die bezat.

De jonkvrouw Claris had groote zorg,
dat hunne liefde openbaar zoude worden,
en had hen gaarne zoodanig geholpen, alsof
't voor haar zelf was geweest. Zij aten en
dronken te zamen, daar de andere jonk-
vrouwen niets van wisten. Deze twee ge-
lieven hadden zoo groote vreugde, dat zij
ter wereld niet anders begeerden dan bij
elkander te zijn, hadde het mogen gebeu-
ren. Maar helaas! het avontuur verkeerde
binnen kort hunne blijdschap in grooten
druk; want het geviel eens op een mor-
genstond, dat Claris zag dat het een
schoone dag was en werd vervaard, liep
tot Blanchefleur, die zij opwekte, haar
zeggende, dat het wat laat was; waarop
Blanchefleur antwoordde: ik kom, en met
een viel zij weder in slaap. Claris liep
terstond naar de fontein, nam water in
het bekken en ging vervaard tot den Admi-
raal, haren heer. Wanneer de Admi-
raal Blanchefleur niet zag, verwonderde hij
zich, en vraagde Claris waar die was.
Claris antwoordde toen: mijn heer, zij
heeft den geheelen nacht in hare boeken
gelezen en heeft voor u gebeden, dat u
de goden lang wilden laten leven, daarna
is zij in slaap gevallen; daar de Admi-
raal wel over te vreden was en zeide: dat
is wel een goed werk, met regt mag ze
mijne vrouw zijn. Maar des anderen daags
sprong Claris uit het bed; het was toen
weder laat op den dag. Zij riep Blanche-
fleur om op te staan, opdat zij water zou
gaan halen; en Blanchefleur zeide: ja;
maar met een dwong Florus haar tot hem
en omhelsde haar zoo lang, tot ze weder
in slaap viel. Claris had water gehaald
in

in een gouden bekken en zij ging voorbij
Blanchefeurs kamer en riep haar nog eens;
maar zij sliep zoo vast dat ze 't niet hoor-
de; doch Claris meende haar nog eens te
roepen en zij liep haastelijk tot haren heer
den Admiraal, maar Blanchefleur was daar
nog niet; dies de Admiraal vraagde waar
Blanchefleur bleef. Claris antwoordde hem:
genadigste heer, ik ging voorbij haar ka-
mer en riep ze, zij zeide, ze zou voort
bij mij komen. Als de Admiraal dit hoor-
de, verwonderde hij zich en zeide tot zijn
kamerling: ga en bezie waar Blanchefleur
blijft, laat ze tot mij komen; de kamer-
ling wist niet dat Claris beneden was.
Zoo liep de kamerling opwaarts, kwam in
hare kamer, die zeer fraai was van de

dierbare steenen; zag een schoon bed en
Blanchefleur bij Florus leggen, meende
dat het Claris geweest was; want Florus
had rimpel noch baard in zijn aangezicht en
daar was geen zoo schoon jonkvrouw, in
't oog van Blanchefleur, als Florus was.
Als de kamerling deze twee gelieven dus
minnelijk zag slapen jammerde 't hem dat
hij ze wekken zoude en keerde wederom
tot zijnen heer, zeide dat Blanchefleur en
Claris zoo minnelijk in malkanders armen
te bed lagen en sliepen, dat 't hem deerde
dat hij ze wekken zoude. Dit hoorde Cla-
ris beneden; de Admiraal ontstak zeer
vreeslijk in grooten toorn, zorgende dat 'er
iemand met Blanchefleur verborgene liefde
pleegde.

Hoe de Admiraal Florus en Blanchefleur wilde doen dooden, en hoe zij genade verkregen.

Toen zeide de admiraal: geef mij mijn
zwaard en ik zal gaan bezien deze jonk-
vrouw; want gij hebt gelogen: Claris staat
hier. Hij en de kamerling gingen boven
naar Blanchefeurs kamer; daar deed de
admiraal de vensters open, opdat de klare
dag er in zoude schijnen, en ging naar
het bed, met het zwaard in de hand,
waar hij ze beide slapende vond. Toen
stond de admiraal in groote verbaasdheid,
want hij twijfelde of 't was een jongeling
of eene jonkvrouw; omdat Florus zoo schoon
van aangezicht was. Toen riep hij zijnen
kamerling en deed hem de borsten ont-
blooten; maar toen de admiraal zag dat
het een manspersoon was, werd hij zoo
toornig, dat hij niet spreken kon. Toen
verhief hij zijn zwaard en wilde ze ver-

slaan, wanneer zij uit hunnen slaap op-
sprongen en zagen voor zich staan hunnen
vreeselijken heer, met een bloot zwaard,
waarom ze niet twijfelden of ze moesten
beide sterven, en zagen op elkanderen,
bitterlijk weenende. Toen sprak de admi-
raal tot Florus: hoe zijt gij zoo koen,
om mij dusdanig leed te doen en bij mijn
lief te slapen? Nu zult gij hier uw leven
laten. Hierop sprak Florus tot den admi-
raal: genadig heer! deze is het die mij
bemint boven allen die nog in leven zijn,
en ik haar weder; nooit was er zulk eene
gestadige liefde als wij hebben. Florus
bad den admiraal dat hij hen beide wilde
laten leven, en dat ze mogten komen voor
zijne heeren, opdat men vonnis tegen hen
uitbragt.

Toen

Toen gaf de admiraal respijt en liet ze brengen in zijne zaal, daar men zou gaan pleiten om hun leven. Daarop kwam het feest, dat elk jaar pleeg te zijn, waarop de admiraal eene vrouw nemen zoude. Toen waren daar vergaderd de aanzienlijksten van zijn rijk, koningen, hertogen, graven, baronnen en andere groote heeren, in menigte.

De zaal van Priam van Troije was hierbij geene gelijkenis; ze was een mijl lang en breed, alle pilaren waren van kristal. Daar kwam de admiraal zitten op de hoogste plaats, en gebood dat elk zoude zwij-



hebben grootelijks tegen mij misdaan, in mijn eigen paleis. En nu, mijne heeren! geeft hiervan vonnis dat tot mijne eere zij. Alle heeren, die daar tegenwoordig waren, verwezen hen ter dood en zeiden: Heer admiraal, wreek den laster die u is aange-

gen, en zeide: gij heeren, hoort naar mij en geeft vonnis, opdat men daarvan geene schade verkrijgt. Toen sprak de admiraal: mijnen heeren! vermits Blanchefleur hier boven vier maanden niet geweest is en ik haar kocht voor eenen grooten schat, tien maal zwaarder van goud dan zij van lichaam was, had ik gedacht, om hare schoonheid, haar te nemen tot vrouw en te behouden mijn leven lang. Ik liet mij door haar bedienen, opdat ik ze alle dagen zoude zien; doch nu heb ik ze gevonden met een ander en zou ze verslagen hebben; maar zij ontsprongen uit hunnen slaap en

daan. Sommigen van hen zeiden dat men hen zoude ophangen; anderen dat men ze radbraken zoude: weer anderen dat men ze met paarden zoude van een trekken; nog anderen dat men ze verbranden zoude; en eenigen dat men ze met groote steenen in

in 't water zoude verdrinken. Dus oordeelden zij alle te zamen, dat men ze deerlijk martelen zoude.

Toen stond daarbij een koning, Alphas geheeten, die zeide: het is groote schande dat er zulk een geroep is in 't hof, voor mijnen heer; een ieder heeft zijn bijzonder vonnis. Doet zoo: laat een voor allen dit vonnis uitspreken; want wij hebben nu al gehoord het voornemen van onzen heer: wij zijn nu ook schuldig te hooren de antwoorden van Florus en Blanchefleur. Daarbij stond de koning van Arabiën, Balzier geheeten, die zeide: Heeren, dat prijs ik niet; want hebben ze onzen heer laster aangedaan, zoo is 't wel regt dat men ze vonnist zonder wederleggen; want die een dief ving met een dief, zou niet wel tot een regtsgeding komen.

Toen liet de admiraal Florus en Blanchefleur halen, door twee serglanten, die hen bragten, zeer bedroefd op elkanderen ziende. Toen sprak Florus: Heer admiraal, ik weet wel dat ik sterven moet: maar laat Blanchefleur toch leven: want de schuld is mij; daarom laat aan mij het regt vergolden worden, in Blanchefleurs plaats. Want had ik in dezen toren niet geweest, mijn lief was niet gekomen tot zulk eene groote schande; daarom wil mij verslaan en mijn lief laten gaan. Zonder twijfel, sprak de admiraal, gij zult beide sterven en ik zal u zelf verslaan. Daarop nam hij een bloot zwaard in zijne handen. Toen kwam Blanchefleur toegelopen en bood haren hals aan. Als Florus dit zag weende hij zeer en kwam toelopen, trok haar achterwaarts en zeide: zij zouden alle schande van mij spreken, die 't wisten; dewijl ik een man ben, daarom zult gij voor mij niet sterven. Florus reikte zijnen hals toe en was gereed. Toen greep Blanchefleur hem bij zijn kleed, trok hem

achteruit, liep voor hem henen en bood haren hals op nieuw aan. Dit aandoenlijk voorval duurde eenen langen tijd; elk hunner wilde 't eerste sterven.

Als 't alle de heeren zagen, werden zij weenende en kregen medelijden, zoodanig, dat de admiraal zelve, al weenende, zijn zwaard uit de hand liet vallen. Toen kwam daar een hertog, die hun leven zeer begeerde en openlijk zeide: mij dunkt dat het best was en tot mijns heeren eer, dat hij hun beide het leven gaf. Wat zal 't onzen heer helpen als hij ze gedood heeft? Hen in 't leven te laten is, dunkt mij, de beste weg, dat Florus ons zal zeggen, hoe hij op zulk eenen vasten toren en bij zijne beminde kon komen, opdat wij ons op eenen anderen tijd, daarvoor kunnen wachten.

Als nu de admiraal hoorde dat deze hertog voor hen bad, werd hij zelf verblijd en zeide: dat hij 't doen zoude, indien Florus zeggen wilde, hoe hij daartoe gekomen is, dat niemand is gewaar geworden. Mijn heer! zeide Florus, dat zal ik niet zeggen, wat ik daarom ook lijde, tenzij dat gij 't hem vergeeft, die er mij toe hielp. Toen werd de admiraal nog grammer en zwoer, dat hij 't niet doen zoude om iemands wil, al zouden zij daarom sterven. De hertog viel toen den admiraal te voet en bad hem: heere, vergeef 't hun allen die Florus behulpzaam hebben geweest: uwe heeren begeeren dat van u; want u kan hun dood weinig baten; maar laat Florus zeggen zijn avontuur, want uw harte zal beter wezen te aanhooren deze geschiedenis van Florus, dan hem te zien sterven, daar zij beiden zoo schoon van leden zijn, als men ergens in 't land zoude mogen vinden. Toen riepen de heeren alle te zamen: Heer admiraal, vergeef hun de misdaad en verhoor toch uwer heeren bede.

Ein-

De Historie van Florus en Blancheffleur.

Eindelijk liet de admiraal zich geraden en wilde niet langer tegen henlieden zijn; maar vergaf Florus en Blancheffleur al hunne misdaden en schulden, alzoo alle dengene die hen behulpzaam hadden geweest, waarover die twee gelieven zeer verblijd waren. Florus vertelde in tegenwoordigheid van alle heeren de geschiedenis die hun was overgekomen, van hunne geboorte af tot den tijd, dat ze op den toren gevonden waren, waar over zij allen zich zeer verwonderen. Nadat Florus zijn verhaal geëindigd had, ging hij tot den admiraal, viel hem te voet

en bad hem, of hij hem nu Blancheffleur wedergeven wilde, daar hij zooveel om geleden en gedaan had; want hij buiten haar niet zoude kunnen leven. Toen nam de admiraal, om zijne edelheid te betoonen, Florus bij de hand, deed hem zitten nevens zijne zijde en kuste hem; hij nam ook Blancheffleur bij de hand en zeide: vriend, hier geve ik u de jonkvrouw en schenk u beide het leven. Toen vielen zij den admiraal te voet, maar hij rigtte hen minnelijk op kuste hen en maakte Florus tot Ridder, naar de wijze des lands.

Hoe de Admiraal met Claris, de dochter van Almangiën, en Florus met Blancheffleur trouwt.

Als nu alle dingen ten beste gekomen waren, zoo werd daar een groot feest bereid; want de admiraal deed Claris met groote triomf geleiden tot Monsier, daar hij ze trouwde met groote eere, liet ze tot koningin kroonen voor al de heeren en grooten en wilde haar behouden al zijn leven lang. En Blancheffleur werd ook ter zelfder kerk gebracht, daar ze Florus trouwde met groote blijdschap. Daar werd eene aanzienlijke bruiloft gehouden, de admiraal zat op de hoogste plaats en bij hem de koningin Claris; en daar naast deed hij zitten Florus en Blancheffleur en de andere heeren, elk naar zijnen staat. Toen hield men groote blijdschap met tournoijen, steken, zingen, springen en menigerlei muziek; het feest duurde verscheidene dagen.

Op dit feest waren ook gekomen Ambassadeurs uit Spanje, die openlijk voor alle heeren verhaalden, dat Florus zijn vader en moeder gestorven waren en dat het land in groote disorde was, om zijner dooling wille. Als Florus deze zaak verstaan had was hij zeer bedroefd en verzocht den ad-

miraal om zijn verlof, 't welk hij niet gaarne deed, belovende hem grooter heer te zullen maken dan hij daar kon zijn, waarvoor hem Florus bedankte. Als nu de admiraal zag dat hij begeerde te vertrekken, heeft hij hem rijkelijk beschonken met vele kostelijke giften, zoo veel goud en zilver als hij begeerde en heeft hem den goden aanbevolen. Alzoo zijn Florus en Blancheffleur naar Spanje gereisd, naar hunnen staat, daar zij spoedig aankwamen en met groote blijdschap en gejuich van al het volk ontvangen werden. Florus werd als Koning gekroond in zijn Vaders plaats en Blancheffleur tot Koningin. Deze twee leefden langen tijd in groote liefde en geneugte. Florus maakte, op begeerte van Blancheffleur, al het volk in zijn land tot Christenen. Kort daarna viel hem 't land van Hongarijen van zijnen oom ten deel, die zonder kinderen stierf. Zij gewonnen te zamen eene dochter, die Beerchte genaamd was en naderhand eene huisvrouw van koning Pepijn werd; die voor haren eersten man, den grooten koning Karel, zoo als menige historiën zeggen, eene deugdrijke prinses was.

compl. 1/2

